

FAINA JYRKILÄN RAHASTO

lääkkäiden terveydenhoidon edistämiseen

Rahasto perustuu professori Faina Jyrkilän (1917–2008) testamenttiin. Se tukee gerontologista tutkimusta ja vuodesta 2050 lähtien myös sävel- ja näyttämötaiteita sekä kuvaamataiteita.

Faina Jyrkilä syntyi Sortavalan maalaiskunnassa 1.9.1917 maanviljelijä Stephan Jyrkilän ja Outi Iijan perheeseen. Hän kirjoitti ylioppilaaksi 1941. Sotien aikana Faina Jyrkilä palveli maataan Sortavalan piirin lääkärin sihteerinä ja Suomen huollon lääkärin ja lakimiehen sihteerinä.

Faina Jyrkilä suoritti sosiaalihuoltajatutkinnon 1945, minkä jälkeen hän opiskeli Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa (YKK). Hän valmistui yhteiskuntatieteiden kandidaatiksi 1948 ja lisensiaatiksi 1956. Jyrkilä oli hyvin kansainvälinen tutkija. Hän opiskeli Tanskassa ja stipendiaattina Yhdysvalloissa. Sosiologina Faina Jyrkilä oli tienraivaaja, joka välitti kansainvälisiä tutkimustrendejä Suomeen. Tutkimuksissaan hän suosi erityisesti tilastollisten menetelmien käyttöä.

Faina Jyrkilä väitteli tohtoriksi Helsingin Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa 1960. Hänet nimitettiin ensimmäiseksi sosiologian naisprofessoriksi Jyväskylän yliopistoon vuonna 1964. Opettajana Jyrkilä oli vaativa, mutta kannustava. Jyväskylän yliopiston sosiologian opiskelijat muistavat hänet loistavana luennoitsijana.

Jyrkilä kuului maamme ensimmäisen polven vanhuustutkijoihin. Hän vaikutti pitkään International Association of Gerontologyn (IAG) luottamustehtävissä. Jyrkilä perehtyi aiheeseen jo stipendiaattina Yhdysvalloissa, jossa hän aloitti väitöskirjansa Society and Adjustment to Old Age

Kuva: Iltalehti/arkisto

kirjoittamisen. Jyrkilän tutkimus Ikä ja irtaantuminen vuorovaikutuksesta (1963) on Suomessa hyvin tunnettu teos. Jyrkilä perehtyi myös siirtoväen tutkimukseen ja julkaisi mm. tutkimuksen Siirtoväen sopeutuminen lämpimillä ja kylmillä tiloilla (1979). Omaa evakkomatkaansa Jyrkilä kuvasi teoksessa Kotikylä Karjalassa (1992).

Piirtämistä ja maalausta harrastanut Faina Jyrkilä tunnettiin ystäväpiirissä huomaavaisena järjestyksen ihmisenä. Hän arvosti yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamista. Faina Jyrkilä kuoli kotonaan Jyväskylässä 90-vuotiaana 28.1.2008.

Osuuskunta Sigillum/Taina Uusitalo

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.